

هدایت اخلاق در عصر دیجیتال

ترجمه : نادیا نازی

N. Vaidyanathan

کنفوسیوس می‌گوید: «زندگی بسیار ساده است و انسان بر پیچیده‌سازی آن اصرار می‌ورزد.»

این گفتار، شاید موضوعی برای تفکر در عصر پیشرفت پرسرعت دیجیتالی پیشنهاد دهد؛ دورانی که سازمانها با پیچیدگیهای اخلاقی پیوندخورده با فناوری، دست به گریبان هستند. پیشرفت پایدار، در میدان مصالحه بین مقاومت سرسختانه و مقاومت کورکورانه، جهت‌دهی خواهد شد. یافتن این میدان مصالحه، تا حدود زیادی به توانایی انسان در برقراری ارتباط با ایده ساده «انجام کار درست» بستگی دارد. آنچه که در حقیقت صحیح است، به‌طور قطع شفاف نیست؛ اما در مرحله بعدی یعنی ورود به جزئیات، مسئله با آموزش و به‌کارگیری کافی، مهارشدنی است. در فضای اخلاق و فناوری، روشن‌سازی آنچه صحیح است، شاید فرایندی تکرارشونده باشد؛ فرایندی که نیازمند تعامل پیش‌کنشی با فناوری و بازتاب‌دهنده خطا در قضاوتها، و درون‌سازی یادگیری با تکرار بعدی است؛ با این امید که با بهبود همراه باشد.

اهمیت موضوع

دلیل آن بسیار ساده است؛ زیرا در عصر دیجیتالی، انسان با آماج در حال حرکت سروکار دارد؛ به‌گونه‌ای که هنوز انسان یک معضل اخلاقی جدید را هضم نکرده، با ناشناخته بزرگ بعدی روبه‌رو می‌شود. بنابراین به‌طور مسلم این‌که «چه چیزی» را یاد بگیریم، اهمیت کمتری دارد از این‌که «چگونه» یاد بگیریم. در پیوند جدانشدنی با آن، طرز فکر یادگیری و توسعه حرفه‌ای مستمر قرار دارد- اشتیاق انسان برای به‌چالش کشیدن آرامش زندگی^۱. و به‌همان اندازه مهم، روی دیگر سکه است: چگونه یادنگرفتن! به‌چالش کشیدن، و اگر لازم باشد، تغییر دادن روش تفکر گذشته‌گرا، ممکن است یکی از مهمترین موانعی باشد که بتوان بر آن غلبه کرد.

حرفه حسابداری، نقش مهمی در پرورش دانش، مهارتها و طرز تفکر افراد برای پشتیبانی از توانایی آنان در انجام کار درست، بازی می‌کند. حسابداران حرفه‌ای، به‌عنوان مباشر معتبر ارزشهای سازمان و کسی که عامل وجدان اخلاقی^۲ سازمان است، مشارکت مهمی دارند. این وظیفه، در عصر دیجیتال که اطلاعات جدید برای فهمیدن و تفسیر کردن وجود دارد، ارزشمند شده است. توانایی درک سریع دامهای اخلاقی ممکن در محیط دیجیتال، کاری باارزش است که به مدیریت ریسک سازمان کمک می‌کند.

موضوع استفاده از بینش تحلیل محور^۳ را در نظر بگیرید. از داده‌ها، به‌صورتی گسترده به‌عنوان نفت جدید نام برده می‌شود. بعضیها ممکن است اعتقاد داشته باشند که این نامگذاری، تقلید نادرستی است. نفت موجود در زیر زمین محدود است؛ در حالی که حجم داده‌ها همواره در حال افزایش است، و امکان تحلیلگری قوی‌تر و به‌دست آمدن درآمد بیشتر را فراهم می‌کند.

این مهم، ممکن است به امید رسیدن به برتری در بازار رقابتی، موجب تشویق شرکتها در به‌دست‌آوردن داده‌ها به‌وسیله تمامی وسایل موجود شود. حسابداران حرفه‌ای با فهم مناسبی از بُعد دیجیتالی، برای تحقیق و بررسی سیستمها و فرایندهایی که مبنای تحصیل، مدیریت، تحلیل، و کنارگذاری این داده‌ها را فراهم می‌سازند، در موقعیت بهتری قرار دارند. حسابداران رابطی حیاتی بین فناوری، فرایندها و عملکرد مالی منتج از آنها هستند. توانایی و فرصت آنها در پرسش سؤال درست، توان سازمانها را به سمت انجام کار درست سوق می‌دهد.

قضاوت‌های اخلاقی و قضاوت‌های کسب‌وکار، دو روی یک سکه هستند. بازده تجاری پایدار، به‌وسیله رفتار اخلاقی استوار پشتیبانی می‌شود. بازسازی آسیب‌های اعتباری ناشی از شیوه‌های غیراخلاقی، ممکن است سالها به‌طول بینجامد. به این ترتیب، حسابداران حرفه‌ای در تمرکز سازمان بر ایجاد بازده پایدار و دفاع از رفتار اخلاقی، نقش دارند.

اعتماد، عنصر دیگری است که به‌طور تنگاتنگی با مفهوم اخلاق پیوند دارد. برای حسابداران حرفه‌ای، پایبندی به اصول اخلاقی، ارتباطی تنگاتنگی با انکاپذیر بودن، صادق بودن، و داشتن تواناییهای لازم دارد. **آیین اخلاقی برای حسابداران حرفه‌ای**^۴ که از سوی هیئت استانداردهای بین‌المللی اخلاق حرفه‌ای برای حسابداران^۵ منتشر شده، به‌طور مشخص به اصول بی‌طرفی، رازداری، درستکاری، صلاحیت حرفه‌ای، مراقبت لازم و رفتار حرفه‌ای، اشاره می‌کند. در صورتی که در مورد اخلاق تردید وجود داشته باشد، حسابداران حرفه‌ای نمی‌توانند مورد اعتماد عمومی قرار گیرند. **سودبران**^۶ در سازمانها، در مقابل پس‌زمینه تغییر مداوم در عصر دیجیتال، به‌دنبال یافتن حقایق بیشتری هستند. یکی از این موارد، ممکن است اعتمادکردن به قضاوت حسابداران حرفه‌ای، در زمان روبه‌رو شدن با اطلاعات و یا شرایط جدید باشد. این اتفاق به‌احتمال زیاد رخ خواهد داد؛ اگر باور قوی وجود داشته باشد که حسابدار بی‌هیچ پرسشی، شخصی اخلاقی است. به این ترتیب، اخلاق حسابداران، کلیدی راهگشا در اعتمادسازی بین سودبران است.

در نهایت، فناوری ممکن است در جزئیاتی که فرد نیاز دارد بداند تا بتواند اخلاقی رفتار کند، مؤثر باشد، اما چنین چیزی جایگاه محوری بااخلاق بودن را تغییر نمی‌دهد. برای هدایت چالش‌های اخلاقی در عصر دیجیتال، باید به یک واقعیت توجه داشت که اخلاق، موضوعی مربوط به رفتار بشر است و نه فناوری. این واقعیت ساده به همان اندازه که در عصر کنفوسیوس درست بود، امروز نیز هست. در نتیجه، فناوری ممکن است در چگونگی، مکان و زمان گردآوری و توزیع اطلاعات، مؤثر باشد- چیزی که اخلاق را به چالش می‌کشد. اما، رفتار غیراخلاقی از فناوری ناشی نمی‌شود؛ باید خاطر نشان کرد که هدایت عصر دیجیتال، همان هدایت رفتار انسانی است.

پانوشته‌ها:

- 1- Comfort Zone
- 2- Ethical Conscience
- 3- Analytics-Driven Insights
- 4- The Code of Ethics for Professional Accountants
- 5- International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA)
- 6- Stakeholders

منبع:

Vaidyanathan N., **Navigating Ethics in a Digital Age**, www.acca.org, 2017